

GIETUBIŲ AIDAS BRAZILIJOJ JORNAL LITHUANO-EGHO

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
Atskiras numeris — 300 reisu
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Mooca 424

5-ti meta || Brazilija — São Paulo, 1934 m. Dežembro — Grudžio 1 d. 252586 || Nr. 48 (233)

Naciai užpuolė ir apdaužė Lietuvos konsulata

Ar Austrijos neturtėliai bus laimingesni už Brazilijos neturtėlius...

Tokį klausimą stato Rio de Janeiro laikraštis „Patria“. Mat, Austrijos moterų globos draugija kreipėsi į Brazilijos vyriausybę, prašydama, kad Brazilija daugiau kovojo nebegintų, o atiduotų Austrijos beturčiams. Minėta moterų draugija tikisi, kad šitas jų presymas bus išklaustas Brazilijos vyriausybės. Tokiu būdu, Austrijos beturčiai bus laimingesni už Brazilijos beturčius.

Bolivijiečiai apšaudė Brazilijos laivą

Perėtą šeštadienį vakare Brazilijos laivas „Paraguay“ plaukė į Assumpcion miestą ir jame vežė 27 kėleivius. Tik virš laivo pasirodė du Bolivijos karo lėktuvai ir pradėjo jį laivą šaudyti ir mesti bombas, bet nepataikė. Kėleivių tarpe kilo didžiulio panika. Bet lėktuvai pašaudė pasiūalinio. Laivo kapitonas apie įvykį tuojau pranešė Rio de Janeiro vyriausybei, kuri pradėjo vesti stropų tyrinėjimą. Išaiškino, kad išties buvo Bolivijos karo lėktuvai, bet jie šaudė į Brazilijos laivą manydami, kad tai Paragvajaus laivas. Mat, laivo varanė „Paraguay“ o Bolivija su Paragvajiu jau kariauja.

Darbininkų skurdas Pernambuco estade

Iš Recife, Pernambuco estade, generalas Manoel Rabello pranešė Rio de Janeiro vyriausybei, kad tame estade Recife miesto apylinkėse didžiausiam skurde gyvena darbininkai neturėdami nei darbo nei duonos. Ypačingai, sako, tuojau reikalinga greita pagalba 45,000 šeimynų, kurių gyvenimas pasibaisėtinas. Rio de Janeiro vyriausybė žada padėti šitoms vergo prispaustiems darbininkams.

Gal anuliuos Rio rinkimus

Rio de Janeiro „Bendro Fronto“ partija reikalauja anuliuoti Rio de Janeiro rinkimus, nes, sako, Autonomistų partija gavusi atstovų daugumą dėl to, kad jie rinkimus klastavo, ir bendrafrontininkai turi tam įrodymų. Šioji „Bendro Fronto“ partija yra skirtinga nuo „Darbininkų Bendro Fronto“ partijos.

Getulio Vargas Rio Grande do Sul

Lapkričio 23 d. Brazilijos prezidentas Getulio Vargas orlaiviu su savo šeimyna ir dviem palydovais iš Rio de Janeiro išvyko į Rio Grande do Sul estadą aplankyti savo gimtinę ir senus tėvus, kurių nėra matęs jau keturi metai.

Sukilimas Peru respublikoj neįvyko

Iš Peru pranešama, kad provincijoje Huancacho mieste buvo pradėtas sukilimas tik lo naverst vyriausybę. Bet sukilimas liko pačioje jo pradžioje nugalėtas. Laikė susisaudymo sukilėlių su valdžios jėgomis krito keli žmonės jų tarpe ir Huancacho miesto burmistras. Areštuota keli šimtai žmonių.

Naciai nuteisė 24 komunistes

Iš Berlyno praneša, kad naujų tribunolas šiomis dienomis nuteisė 24 komunistes bendrai 36 metams ir 4 metų kalėjimo. Jie apkaltinti priešvalstybi-

Taut. smurtas prieš darbininkus

EUROPAI VIS LABIAU GRESIA KARO PAVOJUS

Vokietijos tautininkams (naciams), vadovaujant Hitleriui, paėmus valdžią, savo tautiškas rankas, labai nudžiugo ir Lietuvos tautininkai, dabartiniai jų viešpačiai. Šitas jų džiugsmui nebuvo ribų, kuomet dar Hitleris kaikoriais atvejais pasitarnavo Lietuvos zvalgybai, išduodamas Lietuvos politinius emigrantus, pabėgusius į Vokietiją nuo lietuviškų budelių rankų. Lietuvos tautininkai manė, kad Hitleris bus geriausias jų bičiulis. Bet apsiriko mūsėškiai „tautos vadai“, Hitleris ne tik kad nesibičiuliavo su Lietuvos smurtininkais, bet pradėjo vartyti agresingą politiką prieš Lietuvą ir grąsinti Lietuvos nepriklausomybei. Gi lietuviški „tautos vadai“ pamatę tikrąjį Hitlerio veidą, nuleido uodegas ir pradėjo zvalgytis į kitas šalis. Lietuvos tautininkų bičiulyste su vokiečių tautininkais taip įdrąsino nacių, kad jie jau buvo pradė-

ję šeiminkauti Lietuvos teritorijoj, Klaidos kraite, kaip savam „faterlande“. Negana to, Lietuvos valdininkus Vokietijoje, kaip konsulatų tarnautojus, naciai gatvėse užpuolė ir sumušdavo. Bet šiomis dienomis įvyko dar garšesnis įvykis kaip praneša iš Kauno Eltos agentūra. Elta sako, kad lapkričio 27 d. Karaliaučiuje naciai suruošė savo demonstraciją, demonstruodami atėjo prie Lietuvos konsulato, užpuolė jį ir gerokai apdaužė Lietuvos konsulato rūmus, padarydami materialinių nuostolių.

Kiekvienas lietuvis smerkia tokį nacių chuligoniškumą, bet dar labiau turime pasmerkti tuos Lietuvos valstybės išdo pinigais miantančius ponus, kaip Lietuvos konsula Brazilijoje, kuris kiekvieną nacių smurtą prieš Lietuvą, sveikina rankos pakėlimu.

Liet. Savivaldybiu rinkimuose darbininku sarasas buvo isbrauktas

Paskelbus Lietuvos Savivaldybiu rinkimus, Lietuvos darbininkai jais labai susidomėjo ir šiuo kartu darbininkai pasirodė rinkimuose dalyvauti aktyviai ir statyti savo kandidatus. Jau iš anksto buvo galima spręsti, kad j miestų ir apskrėčių tarybas darbininkai pravež daugumą savo atstovų. Tačiau nūmatė ir tautininkai, dėl to visa tautiškoji pomybė labai įsigando, kad darbininkai gali užvaldyti miestus. Pona „tautos vadai“ tylėjo iki atėjo paskutinė rinkimų diena. Bet

kuomet jau reikėjo eiti balsuoti, tai „tautos vadai“ ėmė darbininkų sąrašą ir išbraukė iš rinkimų sąrašų. Tokiu būdu Lietuvos darbininkai iš-talę savo kandidatus negalėjo už juos balsuoti, nes juos pona „tautos vadai“ atėmė. Kokia tam priežastis buvo, ir kuo pasiremdami jie tai padarė, telegrama nepraneša. Viso išrinkta savivaldybių atstovų 372, jų tarpe 103 žydai ir 269 lietuviai atstovai, kurie susidėda iš klerikalų ir tautininkų.

Bile diena Europoje karas galis prasidėti

Paskutinio laiku visa Europa seka aštrėjančius santykius tarp Jugoslavijos ir Vengrijos. Jugoslavija griežtai kaltina vengrus priėdėjus prie Aleksandro nužudymo ir šita dalyką pavedė Tautų Sąjungai. Demonstracijos Jugoslavijoje prieš vengrus ir daugymas Vengrijos įstaių ir demonstracijos Vengrijų prieš Jugoslaviją kartojasi kas diena. Visa Europa jaučia, kad bile diena tarp Jugoslavijos ir Vengrijos gali kilti karas. Kaip viena taip ir kita valstybė renka-i jau sau talkininkus ir numato kuri pašaliniam veikime.

nė valstybė eis talkon šiai bei tai valstybei. Iš Europos praneša, kad paskutinėmis dienomis pasklydo gandai, jog abi valstybės pradėjo koncentruoti savo kariuomenes jugoslavų — vengrų pasieniuose. Vengrijos vyriausybė dėl šitų gandų pareiškė, jog ji siūnčianti kariuomenę pasienin dėl palaikymo tvarkos. Šitokio žinios rodo, jog karo pavojus Europoj lyg ant siūlo kaba. Ar jis truks ar dar išsilaisys, kol kas dar nežinoma.

Oviede areštuota 3,000 sukilėlių

Ispanijos reakcinė vyriausybė dar rebarėštuoja sukilimo dalyvius bei tuos, kurie buvo palankūs sukilimui ir sukilėlius rėmė Vien tik Oviedo mieste areštuota virš 3,000 žmonių.

Pilsudskis „ilgaauis“

Vienna lietuvis vilnietis viešojoje vietoje pavadino Lenkijos diktatorių Pilsudskį „ilgaauis“. J m tuojau buvo sutartytas protokolas ir užvesta byla šiomis dienomis to lietuviu byla buvo

pagrinėjama. Ir ką gi, lietuvis liko išteisintas.

Na, o pamėginkite Lietuvos diktatorių pavadinti „ilgaauis“, tai tuojau atsidersite už geležinių grotų kokiai penkiolika metų, kaip „priešvalstybinis“ elementas.

Amerikos kapitalistai ruošė fašistinį perversmą

Iš Nevjorko pranešama, kad stambieji Amerikos kapitalistai, milijonieriai, ruošėsi prie fašistinio perversmo, kurį turėjo įvykinti eks-koriat vadovaujant kapitalistų papirkty vadų. Bet šitas planas išėjo pikėto.

Meksikoj bažnyčios dar vis uždarinėjamos

Iš Meksikos praneša, kad Chihuahua ir Sonora estaduose liko uždarytos visos bažnyčios. Taip pat iš Meksikos telegramos praneša, kad vietos darbininkų rūmai (Camera local del Trabajo), užėmė Romos katalikų bažnyčias, „įventus“ daiktus iš jų išmetė, o jų vietou austalė visokius raštinų baldus. Bažnyčioje dabar įtaisyta darbiuinkų organizacijoms ir Revoliucijos Partijai patalpos. Ant altoriaus tapo užkabintos Revoliucijos partijos juoda — raudona vėliavos, o vietoje įventųjų paveikslų pakabinti Meksikos prezidento ir kitų asmenų paveiklai.

Protestai prieš reakciją

Ispanijos rašytojai, profesorai ir kitoki inteligentai išleido manifestą protestuodami prieš Ispanijos reakcinę vyriausybę, prieš terorizavimą areštuotų darbininkų dalyvavusių sukilime. Ypač smerkia vyriausybės žygius už kalinių buvusio Ispanijos ministerio pirmininko būvusio demokratiniiais laikais, Manoel Azania.

Kereiviai areštavo savo šalies prezidentą ir karo ministerį

Havos agentūra praneša, kad Bolivijos kariuomenė, korj kariauja Chaco raistuose su paragvajiečiais, sureštavo savo prezidentą Danielių Salamonca, jo dvi dukteris ir karo ministerį, kuomet jie atvyko su vizitu į Chaco teritoriją pasigrozinti kaip eina mūšiai, kaip žūdosi boliviai su paragvajiečiais. Areštuoto prezidento vietą užėmė vice-prezidentas Sorzano. Daugiau žinių apie šitą įvykį telegramos nepraneša, nes įvesta griežta telegrafo ir spaudos cenzūra, kad užie nie nesužinotų apie Bolivijos kariuomenės brozdėjimą prieš savo vyriausybę. Išvargusi, išbadėjusi karliaujant Bolivijos kariuomenė gali sukelti ir didesnę audrą prieš savo „viešpačius“, kaip Rusijoj buvo.

Smetonienė pagimdė tris dukteris

Lietuvos žinios rašo, kad Panevėžio mieste M. Smetonienė pagimdė iš karto net tris dukteris. Motina ir visos trys naujagimės yra sveikos. Čia kalbamoji Smetonienė nėra „tautos vadu“ Smetonos žmona, o visai kita pilietė, kuri su „tautos vadu“ jokiu reikalu neturi.

Suėmė laivą su ginklais ir komunistine propoganda

Argentinos jūrų policija sulaukė vieną svetimą laivą, kuris buvo atvykęs į Argentiną ir kuriame rasta daug ginklų ir komunistinės literatūros. Tie ginklai ir literatūra buvo gabenama iš laivo į krantą ir tuo metu policija juos suėmė ir pašodino kalėjiman. O kam tie ginklai buvo gabenami ir iš kur, vešamas tardymas.

REDAKCIJOJ YRA LAISKAI

V. Jaruševičius, A. Potapovas, P. Vazgavskas, E. Miškinis, K. Šiučius, M. Varanauskas, K. Dilins, O. Butkevicienė, V. Karaliūnas, V. Butkus, S. Adomėnas, S. Šežas, A. Bikelis, V. Zilba, A. Turkovas, J. Borisov, M. Miškinis, J.S. dauskas, A. Kamantauskaitė, 82.

Apžvalga

Kova prieš fasizmą

Šiemis dienomis Amerikoje, į Nevjorką, atvyko Austrijos respublikos gyvųjų vadas, Julius Deutch, kuris vadovavo Vienos darbininkų Dolfuso su rengtose skerdynėse ir mūšiuose buvo sunkiai sužeistas. Pralaimėjus darbininkams, Julius Deutch pasišalinęs užsienį, kokį laiką gyveno Čekoslovakijoje ir dabar ravyko Amerikoje ruošti prarabą.

Su Juliu Deutch'u vykiu atvyko ir Vokietijos parlamento atstovas socialistas, Gerhert Seger, kurį ilgą laiką uždariai laikė kalėjime, o vėliau uždare koncentracijos stovykloje Oranienburge, iš kur vėliau pabėgo į užsienį. „Aidui“ spausdinamas jo aprašymas „Rudasis Pragas“ apie Oranienburgo koncentracijos stovyklą ir ten laikomų žmonių kančias.

Kuomet Amerikos darbininkai sužinojo apie atvykimą šių dviejų socialistų, didžiausiu darbininkų minia ir organizuoti socialistai atėjo jų sutikti uostan ir pasveikinti.

Deutch ir Seger sako, kad darbininkų kova prieš fasizmą Europoje tebėra, ir eis tol, kol fasizmas nebūna nugalėtas.

Besarmaciai

Mums senai jau yra žinoma, kad mūsiškiai patriotai iš Banderantės storojasi šikiu bei tokiu būdu užsmaugti „L. Aidą Br.“ Paskutiniu laiku jie net viešai pradėjo kalbėti ir leisti gaudus, kad „Aidui“ nepoilgo bus taip, kaip buvo „Garui“. Jei taip yra kalbama, tai, aišku, kad prie to ir ruošiamasi.

Vienas mūsų korespondentų prisiuntė mums žinutę pereitą savaitę, kurią patalpinome laikraštyje, kurioje korespondentas nurodo aršesnių patriotų pavardes, kurie ruošia „Aidui“ „Garui“ likimą ir kurie apie tai kalba visiems lietuviams.

Pasirodžius laikraštyje tai korespondencijai, vienas toks „didvyris“, kuris korespondencijoje buvo miuimas, kaip didžiausias to plano vykintojas, atbėgo į Aido spaustuve „sužinoti“ kas minima korespondencijoje parašė, nes jam, girdi, duosias atsakymą „per snūką“, nes jis, girdi, neturėjęs teisės taip rašyti.

Ar tai ne besarmaciai?

Kad mūsiškiai patriotai yra specialieji tokie darbas, tai nenaujiena. Bet mes norime paklausti tų besarmacių, kas jiems tai davė ruošti tokį plerą „Aidui“ ir apie tai net viešai pasakoti? Jeigu besarmaciai bandedantiniai ruošiasi įvykiati nedora darbą prieš „Aidą“ ir apie šitą savo planą pasakoja visiems, tai kodėl negalima apie tai parašyti laikraštyje?

Tas besarmaciai pirma turėtų suvaldyti savo „snūką“ ir neleisti grašinančių kalbų prieš kitus, o tada ne eikės bėgti ir kitiems „snūkių“ dauzyti.

Už ka baudziami Lietuvoje laikrasciai

Lietuvos liaudininkų laikraštis „Lietuvos Ūkininkas“ juokų skyrinje įdėjo šitą eilėraščių:

„Eina garsas iš sostinės —
Reikia kelt kultūrą.
Daug piliečių kryžiatoty
Nuo to gaus į skūrą.

Pasilikk ūkytė sveika
Ir an inventorium,
Nuo šių metų agronomai,
Bus tau gaspadoriai.

Daugel turty sindikatai,
Trauk iš mūsų rankų.
Auga mūras, auga dvaras
Ir akcijų bankai

Kreditoriai ir biznieriiai
Pas notarus lanko.
Ir mus įkius, kaip išmano,

KAIP BUVO MALSINAMAS ISPANIJOS SUKILIMAS

Prasidėjus Ispanijoje darbininkų sukilimui prieš reakcinę klerikal-monarchistų valdžią, vyriausybė tuojau pėsiantė kariuomenę malsinti sukilėlius. Bet didelė kariuomenės dalis atsisakė eiti prieš sukilėlius ir juos šaudyti. Tada buvo pargabenta iš Afrikos svetimšalių legionas ir maurai. Nes Ispanijos vyriausybė žinojo, kad iš visokių gyvenimo atmatų sudaryto svetimšalių legiono kareiviai neatsisakys žudyti Ispanijos darbininkų už gerą atlyginimą. Taigi, ir įvyko, svetimšalių legionas su maurais ir pradėjo malsinti sukilėlius. O kaip jie malsino, paduoda vienas Ispanijos reporteris, kuris nepriklauso kairiesiems ir buvo pasiųstas ištirti padėtį Asturijos provincijoje. Ką tas reporteris matė Oviedo mieste, čia dedame jo pranešimą spaudai.

„Traukiny iš Madrido po labai varginančios kelionės atvyko į Gijon. Dabar aš turėjau laiko pamatyti kas ten dėjosi. Kiekvienas man sakė: „Eik svetimšalių legiono ir maurų keliu“. Tą aš padariau ir štai pasėkos pirmosios dienos darbo, kai aš pilnas pasibūrinimo sugrįžau į Gijon kad pasiiluosuoti nuo beisenybių Oviedo, jos griūvėsiu, pūvančių kūnų...“

„Oviedo yra mano gimtinė. Įrodymas, kad ten darbas nėra be pavojaus, yra mano draugas, Madrido laikraštininkas, kurį nušovė karininkas rusas, Dimitri Ivanov...“

„Aš surandu eilę bakužėlių palei kelią. Pasibeldžiu ir pirmąsias duris, kurios atidaro moteris gedulose. Ta moteris sako, — atėjo svetimšalių legionas ir maurai ir ėmė briaunoti į kiekvienus namus. Jie rado mano vyrą ir penkis kitus žmones pasislėpusius šiaudy kugyje. Juos iš ten išvėrė ir sušandė, kur jų lavonai išgulėjo penkis dienas. Jie buvo pasislėpę šiaudyose, kad nerėkėtų stoti į sukilėlių eiles.“

„Sekamoj bakužėj užtikau kitą tragediją. Suvalgusi 50 metų amžius moteris, pasiliksni su dviem anūkais paškoja man:“

— Jis įsibrovė čia ir nieko nerado. Mano vyras, mano du sūnai ir gimnaitis buvo pasislėpę tvarte, kad jiems nerėkėtų dėtis prie sukilėlių. Maurai įėjo į namą, kuriame buvo vienos moterys ir užrakino duris. Vienas vyrų, prisibijodamas dėl mūšų likimo, išlindo iš tvarto ir ėjo pažūrėti kas dedasi. Jis nušovė jį. Pasūt nuėjo į tvartą ir prie mano akių nušovė visus kitus. Maurai pasiėmė viską ką mes turėjome, net ir kiaulę, kuri panėjome parduoti.

„Sekamame name bondžių konduktorius, jo žmona ir jų keturi vaikai liko maurų sušaudyti. Pasibeldžiau dar į vienas duris. Ten vyras, žmona, sūnus, dukterė ir žentas liko legionierių ir maurų išžudyti, jų turtas išneštas.“

„Žmonės išgązdinti gatvėse ir dabar nesikalba. Iš triobos per langą dvi senos moterys parodė man sakydamos: — ten gulėjo didelės krūvos lavonų per kelias dienas. Maurams darant kratas, vienas vyras su 4 metų kūdikiu išbėgo iš namo ir pasislėpė tarp lavonų. Maurai atėjo ir jį nušovė.“

„Visoj šioj beisenybių gatvėj, iš 10 namų aš neradau nė vieno namo, kur nebūtų palikę žymės šie plėšikai. Trijuose namuose aš nieko neradau. Jų gyventojai arba išžudyti, arba pabėgę į kalnus. Šis vyras, moterys ir vaikai zuvo tik šioj vietoj gatvėj, per kuria perėjo legionieriai. Ir visi tie nužudyti nebuvo sukilėliai.“

„Atėina verkdamas 40 metų moteris, kurios sesuo liko nušauta. Ji verkia, kad juos maurai apiplėšė, bet susivaldžiusi, šaltai pareiškė: — Aš už tą eisiu į kalėjimą, bet vistiek užsirašyk ką aš pasakysiu. Jei Asturijoje bus naujas sukilimas, aš pati pasiilysiu šautuvą ir kovosiu, iki paskutinis mauras bus nugalėtas.“

Tolimesnį to reporterio pranešimą cenzorius išbraukė.

Tai taip Ispanijos jezuitai — klerikalai ir monarchistai malsino darbininkų sukilimą, Popiežius tikriausiai prisieks budeliams už tai palaiminimą.

Pries kara, reakcija ir fasizmas

Lapkričio 22 dieną, Niterroy mieste (Rio de Janeiro estado sostinė), įvyko antifasistinis darbininkų mitingas, kuriame dalyvavo apie penkis sukilėlių darbininkų. Apie šitą antifasistinį darbininkų mitingą Rio de Janeiro „Patrio“ rašo:

„Vakar, 20 valanda, Niterroy mieste, kaip buvo skelbta, įvyko mitingas prieš karą, reakciją ir fasizmą, kurį šaukė Nacionalinė Lyga prieš Karą — komunistai ir socialistai.“

„Lygiai 19 valandą, aikštė Maršaltonso buvo pilnutėlė žmonių.“

„Pradėjo mitingą ir prabilo į tūkstančius darbininkų Socialistų Partijos atstovas ir savo ugningoj kalboj pasmerkė Brazilijos fašistus, kurie visokiais būdais stengiasi atimti darbo žmonėms laisvę išaukdami konfliktus darbininkų reikiuose.“

„Po Socialistų Partijos atstovo eufuziastiškos kalbos, kalbėjo iš eilės Rudentų Federacijos, Paudouosios Pagubos, Brazilijos Darbo Konfederacijos kiti atstovai. Prieš baigiant kalbėti prieš fašizmą Komunistų Partijos atstovas ėmė žodį ir savo ilgoje kalboje nušvietė socialistinius darbininkų santykius su periaštiniais pasauliu, nurodė, kaip Korbos darbininkai veda atkakliav kovas su S. Amerikos imperialistais.“

Kalbėjo dar keili kalbėtojai iškindami fašistų ir klerikalų santykius, kurie, vieni kitus remdami, stoja prieš frontu prieš darbininkus, prieš darbininkų laisvę, už fašizmą, karą ir reakciją.“

„Fašistiniai elementai laike mitingą stengėsi išaukti konfliktą ir įardyti darbininkų susirinkimą. Bet fašistų planas neįvyko, nes minia klausytojų, vyrų, moterų ir panelių neleido fašistams nei išsizioti. Taip neįardė darbininkų susirinkimo, fašistai apeido aikštę, o mitingą buvo tęjiamas su dideliu antuzianu tvarkingai iki galo. Kiekvieno kalbėtojo žodžius lydėjo griausmingi mintos būsai prieš fašizmą, reakciją ir klerikalizmą.“

Badauja Lietuvos politiniai emigrantai

Kiekvienos šalies politinių emigrantų būklė yra be galo sunki. Politiniai emigrantai daugumoje skursta, badauja. Dėl to yra organizuojami komitetai politiniams pabėgėjams šelpiti.

Saukus yra gyvenimas ir Lietuvoje politinių emigrantų, ypač Lenkijoje, kurie buvo priversti bėgti iš savo šalies vien tik dėl to, kad jie kovojo už Lietuvos darbo žmonių reikalus. Jie tapo „tautiška“ Lietuvos fašizmo ankor, liko nublokšti į vargą ir bėdą, gindami Lietuvos laudies reikalus nuo „tautiškų“ smurtininkų, kurie ginklu skydosi vien tik su kelią į didingą ateitį.

Šite Lietuvos laisvės kovotojai, nepabūgę kruvino teroro, nekalki stoji kovon su uzurpatoriais ir pavergėjais, bet netekę jėgų, buvo priversti bėgti į svetimą šalį.

Dalis tų mums braugių, draugų draugų yra ir Lenkijoje, kurie ten, tiesiog, badauja. Štai, kaip viename liške jie apie savę rašo ir nusiskundžia savo viešmiučių brolių šaltumu į ją šauksmą padėti jiems.

Jie rašo:

„... Būdami jau keltati metai be darbo ir kentėdami didelį skurdą, mes daug kartų paliėkame be duonos sąsion, susidedame po kelius centus ant pašto ženklelių ir popieros ir siunčiame draugams laiška, o draugai iš tiek mūsų vargo nenorite pažinti ir nepareikš nei moralės užuojautos ranką mums badaujantiems ištieti...“

„Vasaros laike kaikurie mūsų brovome išvykę į kaimus ūkio darbus dirbti nors už maista. Bet pasibaigus ūkio darbams ir ateinant žiemai, visi vėl esime sėrinkome į miestą. Eame ne tik rūbų ir avaliniės, bet neturime ir patogės virš galvos, nes neturime kuo užsimokėti už būta. Taigi mūsų likimas yra labai sunkus. Ir vis tai dėl to, kad (tąsa 6-tam pusl.)“

VILLA PAULISTA
ITAQUERA E.F.C.B. 30 MIN DE S. PAULO
PUIKUS KLIMATAS GERAS VANDUO 30 TRAUKINIŲ KAS DIENA
NUO 300 rs.
MTR? ILGAM ISSIMO KEIMUI
BE INEŠIMO
TEL 2-7781

SOC. ITAQUERA LTDA.
ESCR. R.S. BENTO, 7 - ESCR. DE VENDAS EM ITAQUERA

Sios kompanijos nė vienas agentas nėra įgaliotas daryti pakvitavimus

Išvaržyti bando.

Kai pavasaris išnušo
Švilpė Jurgis klounuos.
Kai Joninių susilaukė,
Nūrgė pilvas duonos.

Saulė leidos, širdis rūgo,
Ašaras varėjo.
Mano ūkini žvaigždkepuris,
Apie ką uždėjo

Mano draugai nusimine,
Samanomis rūko.
O man pipkė ir susailo,

Cibukas sutrūko.

O tas krizis ir kultūra
Nuvarys į kapą.
Kai numirsiu man į grabą
Įdėkit tabaką.

Ir už tą eilėraščių Kauno karo komendantas, be jokio teismo, o savavališkai, nubaudė „Lietuvos Ūkininko“ redaktorių 100 litų pabaudos, arba 14 parų kalėjimo.

Tokių „zbytkų“ norėdė ir caristinės Rusijos žandarai, ką prasimano dabar tautiški Lietuvos ponai.

Gerhard Seger

Vertė: V. KAUNECKAS

Rudasis Pragaras

(Vaizdas iš vokiečių koncentracijos stovyklos)

(Tąsa iš 47 nr.)

atrodė, tarytum mano pabėgimo dar nepastebėta.

Dabar pasileidau plentui į Oranienburgą, kur mes valanda prieš tai buvom ėję. Vos atgaudamas kvapą skubėjau miesto link, o vis dėlto turėjau prisiversti, kad per greit nebėgčiau, kad nesukelčiau įtarimo. Manęs aplenkė vežimas su anglimis, du žmonės nuo sėdynės pažvelgė į mane: argi galima buvo pažinti, kas per kelionę aš čia darau? Nuo kito plento pusės skersai į mane ėjo žmogus — ko jis nuo manęs nori? Nieko. Kodėl pagaliau negulima iš vienos kelio pusės pereiti be niekur nieko į kitą?

Puskelyje į miestą pasukau keliu, kuris mane nuvedė į kitą, taip jau į Oranienburgą einantį plentą. Savo bėgimą aš buvau paskirstęs keturiais etapais: nuėjimas nuo darbo vietos, kelias pro Oranienburgą į Berlyną, iš Berlyno — vykimas rubežiaus link ir rubežiaus per žengimas. Šalia to buvau pasizadėjęs turėti vis aktyvaus etapo einamąjį etapą visas mintis ir visą valios jėgą nukreipti tik į artimiausiąjį tikslą. Pasitraukimas nuo darbavietės, matyt, buvo man pavykęs; kiek beatsigrėždavau, prie kanalo, kuris jau buvo apie du kilometrus atstus, tegalėjau įžiūrėti tik tamsią ten dirbančių belaisvių dėmę, atkirti žmones nesiskyrė. Niekas manęs nesivijo.

Staiga mane nudegino mintis: kas bus, jei tuo tarpu mano dingimą pastebėjo, jei sargybiniai nubėgo į visai arti esantį Germendorfą ir iš ten telefonu sukėlė ant kojų stovyklos SA? Tuomet, aišku, visais keliais aplink Oranienburgą pasileis 50 — 60 rudmarškinų, kurie man visi iš matymo pažįsta; kas minutę mane gali užklupti koks divratininkas arba motociklistas ir tuomet — baigta.

Taip aš zengiau — užpakaly palikęs kuopą su SA sargybinais, ir juo smarkiau zengiau, juo greičiau ir labiau nuo to visčiau. Bet priešais — grąšingai ir kas kartas grąšingiau kilo prieš mane Oranienburgo bruozai, iš kurių reikėdavo pilkos masės galėjo visai netikėtai išdygti SA grupė, einanti man priešais, ir prieš valią žingsniai mano ėjo lėty, tartum pačios kojos priešintų nešti mane į naują pavojų. Bet kas buvo daryti? Vėl pagreitinau žingsnius.

Dabar jau mačiau kanalą tilią, per kuri turėjau prieiti prie pat miesto ir už kurio prasidėjo pirmieji triobesia. Aplink niekur nė gyvos dvasios, nors ėjau plentui, kuria Oranienburge yra vienas svarbiausiųjų. Naujas įtarimas kilo manėje ir, nors buvo šaltis, prakaitas išpylė visa kūną; o gal kraštutinės gatvės Oranienburge jau buvo užstotos? Gal aš dideliais žingsniais bėgau į atvirus epastus, bėgau į neabejotiną mirtį?

Bet nieko panašaus nesimatė. Nors ir tarp pirmųjų namų gatvė buvo kaip išmirus, bet niekur aplink jokių užtvarų nebuvo matyti. Aš ėjau paliai namus ties pat sienomis, lyg taip aš būčiau sunkian įmatomas, ir stengiausi žengti kuo tyliau, tarytum stovykloje, iki kurios jau nebūta nė ketvirčio valandos kelio, galėtų išgirsti mano žingsnius.

Staiga — aš nusivertau to namo, pro kurį tuo metu ėjau, durų klemkos — kitam gatvės gale išdygo ruda SA nario uniforma. Nuostabu, jį aš ėjau visai normalio žingsnio, neatrodė, kad jis ką nors vytųsi. Aš jau dairiausi skersgatviu, į kurį galėčiau pasukti, tik štai kairiojoje gatvės pusėj pamačiau nedidelį restoraną. Per ėjau skersai gatvės restoranu durų link — keista, kaip kartais gali būti sunku getvė skersai pereiti. Jaučiausi lyg stovįs plačiai matomoj scenoj, išskyręs iš saugojančio namų sienų šėšelio, lyg besiarlinančiam rudmarškinui, šalia kurio dabar mačiau jau antrą žmogystą, aštriu prožektorium būtu nušviestas mano veidas. Bet galiausiai ir tas ėjimas skersai gatvę baigėsi ir aš pasiekiau restoraną. Už lango praėjo rudmarškinis nusivertęs merginą. Jis neturėjo anavoko, kokias minutes dėl jo pasirodymo aš buvau per-

gyvenęs!

Restorane mane pasitiko, kaip man atrodė, labai nustebež žvilgsniu, matyt, tokio ankstyvo svečio nelaukusios šeiminiekės, bet kai užsakiau didelį stiklą konjako, ji nurimo ir dar suprantamesnis mano atsilankymas paidarė, kai paprašiau pakviesti telefonu automobilį.

Dabar štai sėdėjau senų tabako dūmų pripildytam restoranuky, stengiausi atrodyti visiškai ramus, kad tik nesukelčiau įtarimo, nors mano kūne kiekvienas muskulas virpėjo — priešinosi tam nenatūraliam apsimestam ramumui. Išį blaškęs ir nieko nematydamas, akis buvau nukreipęs į fotografijas ir reklamas restoranuko sienose, virpančiu nekantrumu laukdamas automobilio. Tikrai nebuvo dar pralinkę ir penkių minučių, bet man jau buvo išties valandos.

Pagaliau automobilis atvyko. Aš įsėdau ir pasiteiravau šoferį, ar jis turįs tiek benzino, kad užtektų ilgesniai kelionei. Atsakymas: „Ne, bet mieste juk galima prisipumpuoti“. To dar netrūko. Ar mažai vaikiojosi kasdien po miestą SA-ininkų? Vėl buvo naujas pavojus likti sugautam. Bet nieko nepadarysi, mes nuvažiuavom į miesto vidurį ir šoferis ėmė pumpuoti benzina svarbiausioj Oranienburgo gatvėj, Bernauerstrasse.

Aš sėdėjau ne minkštėje automobilio sėdynėje, bet pusiau kiojojau ant jos krašto, tarytum sėdynė būtų prikaltas aštrų vynių. Kolai auto stovėjo, mano vienintelė apsauga buvo ledas, užšalęs ant langų, kuris užstojo mane nuo smalsių žvilgsnių, o be to laimė, kuri man padėjo sekmingai atlikti pirmąjį savo bėgimo etapą. Lėtai, baltai lėtai tekėjo benzinas į rezervą ir lyg tai būtų aš benzinas, o kokias tiršta košė. Viso dėlto reikia gana daug laiko, iki į auto rezervą priteka 20 litrų benzino!

Galų gale leidomes kelionėn. Iš pradžių aš liepiaus savę nuvežti į vieną (Bus daugiau)

„NAUJIENOS“

Lietuvos Naujienos

Ažuolų Budoj rado seną pakaruoklį

Ažuolų Budos miške darbininkai, kirsdami mišką, pastebėjo medžio viršūnėje kabantį pakaruoklį. Pakaruoklis tujau buvo nuimtas. Iš rastų dokumentų paaiškėjo, kad tai yra pil. Kočeikos, avyklusio is okupuotos Lietuvos, laivonas. Kočeika pasikores prieš 10 mėnesių ir lig šiol kabojo nieko nepastebėtas.

Žiaurus nužudymas Rokišajo apskrity

Rokiškio apskrity, Pandelio val. Puivydų kaime P. K. le nužūdė savo brolij Juozą. Broliai Povilas ir Juozas susipyko dėl ūkio reikalų ir pradėjo rimtai vaidytis. Juozas matydamas, kad Povilas nepaprastai yra įpykęs ir puola jį mušti, bėgo iš namų. Bėgantį brolij pasivijęs Povilas, keliais smūgiais pargriovęs ir kišeniniu peiliu labai sužalojęs galvą ir kaklą. Subėgusių kaimynų nuvytas nuo užpultojo, Povilas parbėgęs namo ir persirengęs išvaikė brolij gelbėjusius žmones. Paskui vėl puo es brolij ir jį pribėgęs. Matydamas, kad brolis nebegyvas, pasišalino, bet kely policija suėmė. Suimtas kaltau prisipažįsta, tačiau dėl ko taip padarė, aiškiu parodymų neduoda. Aiškinosi, kad buvęs labai supykęs.

Važiudamas į rinką užsimušė žmogus

Pil. Bagdenavičius iš Butrimonių vl. atvežė Kaunan parduoti bulvių vežimą. Važiuojant panemune ties Daukaoto gatve vežimas apvirto ir mirtinai nuspanė po juo pakliuvusį p. Bagdonavičių.

Pasigėrę užmušė žmogų

Rūkonių kaime, Panevėžio apskrity, ūkininkas Antanas Galūnaitis šiomis dienomis dviejų girtų vyrųkų sumuštas

ir tą pačią dieną ligonincje mirė. Mūsų laikas suimti.

Kvailo formalizmo pasekos

Šiauliuose anądien susirgo neturtėlės Ostapienės sūnus, Motina kreipėsi į miesto valdžią prašydama pagalbos. Bet valdžia susideda iš „mokytų“ vyrų, jie žudžio negali suprasti; jie liepė paduoti prašymą raštu, formalistiškai.

Motina turėjo ieškoti žmogaus, kurs galėtų prašymą parašyti. Parasė, bet tuo tarpu jos sūnus jau mirė

Atlaikyta šermonys ir numirėlis buvo palaidotas. Už dviejų savatečių „mokyta“ miesto valdžia teikėsi atsiųsti savo atstovą pas Ostapienę, kad apžiurėtų ligonį.

Vyras nušovė savo žmoną

Radviliškio val., Matkaičių dyvare laukuose p. Markelis Adomas trims autuvo sūviais nušovė savo žmoną su kuria jau trejus metus gyveno persiskyręs. Nužūdęs Markelis pasislėpė, bet kitą dieną pats atėjo policijon ir pasidavė, šaltai pareikšdama, jog esąs patenkintas nusikraces jam nereikalingu žmogumi.

Panevėžio turtuolio sūnus įnubaus-tas už komunizma

Karibomenės teismas Kaune sprendė studento teisininko Danieliaus Todeso, zinomo Panevėžio Žydų visuomenės veikėjo ir prekybininko sūnaus bylą, kaltinamo už komunistinį veikimą. Karibomenės teismas Todesą nubaudė 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Norėjo pabėgti kaliniai

Šiomis dienomis Kauno kalėjimo viebos kameros kaliniai rengė pabėgimą: jie išplovė lango grotas ir anktį rengėsi išlįsti į kiemą, bet vienas kalniys laiku apie tai pranešė kalėjimo administracijai ir viskas buvo likviduota. Toje kameroje buvo 18 žmonių. Dabar tie kaliniai nubauti 6 mėn. į drausmės kamera.

Rokiškų pasikorė Jurevičius

Priemiesty pasikorė pil. Jurevičius Savižudys mėgo girtuokliauti ir labai skurdžiai gyveno.

Klerikalai šulai bylinėjasi

Kle ikatų šulai iš Darbo federacijos tiek susidė savo spaudoj, kad pradėjo tasyti vieni kitus po teismus. Federantas Ambrozaitis viešai pareiškė, kad Dieininkaitis suklastojęs Darbo federacijos centro komiteto protokolus. Dieininkaitis Ambrozaičiui iškelė bylą. Ambrozaitis iškelė Dieininkaičiui bylą už panašius įžeidimus.

Kaip Rumšišio valščiaus Užtakų kaimas rinko seniūną ir tarybos nari

Rugsėjo 28 d. Užtakų kaime įvyko rinkimai. Senoji taryba statė savo kandidatą Joną Alionį, o piliečiai Domininką Ivannuską.

Susirinkusiųjų tarpe buvo du piliečiai And. Barkauskas, kuris tik ką buvo sugrįžęs iš sun. dar, kalėjimo, atlikęs bausmę už uošvio užmušimą ir Jonas Pabržis, kuriam uždėta globa už turto aikvojimą. Prieš rinkimus buvo viešai paskelbta, kad tie piliečiai neturi teisės balsuoti. Balsavimas buvo labai karštas ir ėjo keletą sykių, nes kandidat-i gaudavo lygiai po 18 balsų.

Tada viršūninkas kreipėsi į tuos pčius neturinčius teisės balsuoti piliečius ir pasiūlė jiems balsuoti. Žinoma, jie balsavo už viršūninkui patinkamą kandidatą. Tuo būdu Alionis gavo 20 balsų.

Teisinga būtų buvę laikytis įstatymo, ir liepti lygų balsu skaičių gavusiems kandidatams burtus traukti, bet kodėl apie tai viršūninkus užmiršo. Girdėti, piliečiai apskūsią rinkimus apskrities viršūninkui.

Dr. S. Meitin

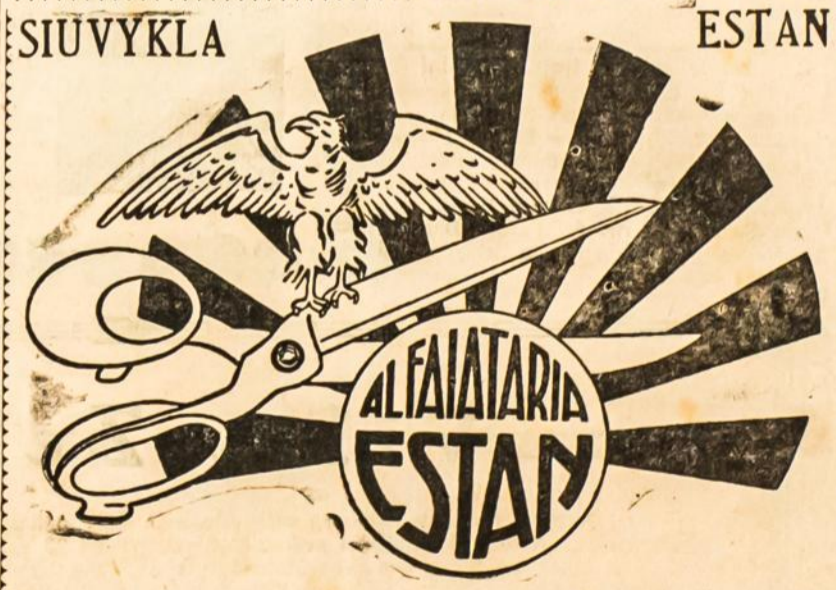
Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis. Gydomas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas Tel. 4-1705.

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Siuvyklos siuvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams. Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

Nauja Olsauskiada Lietuvoje

Kas negirdėjo ir nežino gyvenimo dvasiškų Maccho, Šmito, Olsausko, tas nekatalikas. Žmogus tikintis ir giliai religingas, kuriems kunigo žodis yra viskas, net būtinai turi žinoti, kas buvo virš minėti dvasiški, ko jie žmones mokino ir ką jie patys darė.

Vienos macchojados ir olsauskiados praėmė, jas pakeičia kitos.

Aide jau buvo rašyta apie šiandieninį Lietuvos Maccho, apie kunigą Kuprevičių kad tas aukštas Lietuvos dvasiškis, dekanas, pradėjo naują olsauskiadą su „angelajūčiais“. Štai ką rašo apie tai „garbinga“ kunigą „Liet. Žinios“ Jos rašo sekama:

„Tai aukštas dvasiškis, žmogus griežtas, atkaklus jezuitas, pasišventęs tarnauti ne tik bažnyčiai, bet ir klerikalizmui. Ir todėl, kas ne krikščionis demokratas — buvo deriamas, plūstanas. Kitokių pažinių žmonės jam buvo ne normalūs, bedievinai, supūve.

„Maža to, būdamas dekanu Biržuose, kur yra ir kitų tikybų žmonių (protestantų), kun. Kuprevičius pasižymėjo piudime, neklinimu kitaip tikinčių. Protestantų bažnyčia jam atrodė blaivumo namai. Jis savo pamoksluose daug kartų reikalavo iš savo parapijonų, kad jie nutrauktų santykius su protestantais, neitų pas juos į svečius, netarnautų, į talkas neitų ir t. t. Kun. Kuprevičius to kin savo veikla įnešė į biržiečių gyvenimą tušties, neapykantos.

„Būdamas teikiu griežtu ir atkakliu — ir valdant Lietuvą tautininkams — su dauguma valdininkų nesugyveno, jo „dr augų kompanija buvo maža. Ne pripažindamas nei jaunimiečių, nei jaunatituvų, nei kitų. — jis visa energija Pradėjo organizuoti „angelajūčius“. Ir štai šitas kunigas, užot auklėjęs d.rai angelaites derovės, mokinę jas, pats turėjęs iškrypusio pobūdžio santykius su mažametėmis mergaitė-

mis, iš kurių viena pasirodė esanti apkrėsta lytine liga.

„Kaip ši istorija išėjo aikštėn?

„P. X. savo jau kurį laiką sergančią 11 metų dukterį nuvedė pas daktarą ištirti kas jai yra. Daktaras rado ją apkrėsta lytine liga. Čia mergaitė ir prisipažinusi, kad kaltas esąs kun. Kuprevičius. Mergaitės motina aštriai ėmė kun. Kuprevičių už dukterį. Gi kun. Kuprevičius pamatęs, kad viskas išėjo aikštėn, ir pasitaręs su savo draugais, skubiai išvyko į Panevėžį, iš ten grįžęs rado jau dokumentus paruoštus išvykti į Latviją. (O iš Latvijos galima pasiekti ir Lenkiją, su kuria nėra sudaryta nusikaltėjams išduoti sutarties).

„Su nukentėjusios mergaitės tėvais buvo susitarta jiems už skriaudą sumokėti 3,000 litų ir 1,000 litų būk jau duotas, bet likusius sutikę sumokėti kun. Kuprevičiaus draugai...

„Žmogus, kuris mėgė moralus skaityti, bedieviais vadinti, paleistuviais pravaržiuoti, pats pasirodė esąs iškrypėlis ir paleistuvis...“

Iškilius viešumon štai naujaj olsauskiada (o kiek dar jų slepiasi?), sujudo visa Lietuva, laikraščiai pradėjo rašyti, kad kun. Kuprevičiaus nusikaltimas yra be galo didelis ir žiaurus, kad pro pirštus negalima žiūrėti. Nauja Lietuvos olsauskiada ir macchohada, sako, turi būti stropliai ištirta ir kaltininkai patraukti atsakomybėn.

Atsakomybėn, žinoma, kad reikia patraukti, bet šituo kelią neužkirsi besiplečiančiam klebonijose moraliniam supūvimui. Geriausia priemonė, kaip vienas laikraštis pažymėjo, tai visus kunigus reikia išromyti arba apženyti, nes kitaip klebonijos pavirs ištvirkavimo ir moralinio supūvimo lizdais.

L. Narutė.

LENKAI BAUDZIA LIETUVIUS

Šių metų pavasarį Vilnijos krašte, buvo suimti policijos keli lietuviai, okupuotos Lietuvos lietuviškų organizacijų vadai. Kiek palaikyti kalėjime jie buvo paleisti, o tik keturiems užvedė bylas.

Dabar iš Lietuvos pranešama, kad šiomis dienomis Švenčionėlių miesto teismas nagrinėjo tų keturių lietuvių — Gulbino, Verno, Rogašio ir Potiejūno bylas. Visi 4 liko nuteisti kalėjimu ir pinigine pabauda dėl to, kad pas juos rasta kratos metu laikurie Lietuvos laikraščiai bei žurnalai, kaip „Pavasaris“, „Jaunoji Karta“, „Skautu Aidas“ ir kt., kuriuose buvo aprašyti lenkų grobuoniški žygiai, jų smurtas ir klatingas Vilnijos krašto užgrobinimas.

Minėtų keturių lietuvių nuteisimas už lietuviškų žurnalių laikymą, Lietuvoje sukėlė didelį pasipykimą lenkais. Ir aišku, nes lietuvių akimis žiūrint, lenkai yra smurtininkai, nes jie klatingai būdu atplėšė trečdalį Lietuvos teritorijos ir ją užgrobė laiko. Taigi, lietuvis yra nuskriaustas ir jis pilniausia moraline teise turi apie tai kalbėti ir rašyti. Bet tokie lietuvių raštai nepatinka lenkams ir už tokių raštų laikymą ir platinimą lenkų teismas nubaudė 4 lietuvis po 10 parų arešto ir po 100 zlotų pinigines baudos.

Lietuviai, aišku, turi teisę pasipykinti lenkų teismu. Bet, turime pripažinti, kad lenkų teismas per daug žmoniškas. Jeigu lenkas Lietuvoje panašią literatūrą, nukroiptą prieš Lietuvą, būtų platinęs, tai Lietuvos teismas būtų jį nubaudęs ne 10 dienų, o 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Lenkai, žinoma, tokių Lietuvos teismų pasipykintu, o lietuvis sakytu, kad dar tai per švelni bausmė už kišimąsi į svetimos valstybės reikalus.

Na, gerai. O kaip Lietuvos teismai baudžia Lietuvos piliečius, kuomet jie bando įrodyti, kad dabartinė tautininkų valdžia yra neteisėta, kad tautininkai valdžią pasigrobė smurtu ir ginklu laiko pavargę visą lietuvių tautą?

Lietuvis savoje sąlyje, rodos, pilną teisę turėtų kalbėti apie savo šalies reikalus ir teismas jo neprivaletų bausti. Bet kur tau. Lietuvos teismas tokį savo pilietį baudžia ne 10 dienų, o visam amžium katorgon arba net sušūdo, jei

rauda pas ką literatūros, kurioje smerkiama tautiški Lietuvos smurtininkai.

Kiek už tai tautininkai sušūdo Lietuvos piliečių, kiek jų dar sėdi kalėjimuose! Tad dabar sulyginame Lietuvos smurtininkus su Lietuvos smurtininkais, kurie jų žiauriau elgiasi, ir lenkai su lietuviu ar lietuviu su lietuviu?

Lietuvoje negalima skaityti net tokio laikraščio kaip „Lietuvių Aidas Brazilijoje“. Siuntinėjam broliui tą laikraštį ilgą laiką. Bet štai gaunu nuo jo laiška, kuriame jis prašo daugiau nebesiuntinėti, nes girdi, pašto viršūninkas jau pusaęs „jei nori matyti dar saules žvies, tai mesk skaites „L. Aidą Brazil.“

Vienas Urugvajaus politikas vadinėjas po Europą tikslu susipažinti su Europos valstybių santvarka. Grįžęs Urugvajun jis rašo Urugvajaus spaudoje, kad Lietuva yra beveik mažiausia Europos pokarinė valstybė, bet jos valdymo forma ir valdžios santykiai su savo piliečiais palyginamai, yra žiauresni už visas kitas Europos valstybes.

Taigi, jei mes lietuvių pyktinimes, kad lenkai tororizuoja lietuvius Vilnijoje, tai šimtą sykių mes labiau turime pyktintis tautiškos Lietuvos valdžios tororu prieš pačius lietuvius.

Ex - Vilnietis.

MOTERISKU RUBU Siuvėja

V. Bacevičienė

Priima visokius moteriškų rubų užsakymus, kaip suknelės, bluzės, paltai ir tt. iš įvairiausių medžiagų. Darbas atliekamas pagal naujausių madų modelių garantuotai ir pigiai

Adresas:
Rua Campineiros 62 - Mooca (Einant iš rua da Mooca į Belém kapines pirmas skersgatvis - rua Tobias Barreto)

Politiniu pabėgėliu prieglauda - Čekoslovakija

Kai vasario mėnesį Austrijoje įvyko darbininkų skerdynės, kurias surengė Dollfusas, tai šimtai kovotojų turėjo bėgti į užsienius. Dvylika šimtų jų rado sau prieglaudą Čekoslovakijoje. Jie per keliolika dienų slapstėsi miškuose, kol įsitikino, jog jiems nebėra pavojaus. Tąsiek jie kreipėsi į Čekoslovakijos darbininkus, prašydami pagalbos. Jie buvo nuskubę ir išbėdę, tad pagėba jiems buvo tuojuo reikalinga.

Čekoslovakijos darbininkų organizacijos ištisė pabėgėliams savo draugišką ranką. Iš savo fondų jie paskyrė pabėgėlių šelpimui pinigų. Ligi rugsėjo pirmo tam tikslui jie jau išleido 1,187,245 čekiškų kronų. Kiekvieno pabėgėlio išlaikymas per dieną kaštuoja 7 kronas. Pabėgėliai gyvena stovyklose. Kiekvienoje stovykloje yra renkamas vad, kuris prižiūri visą tvarką.

Pastaruoju laiku pabėgėlių skaičius šiek tiek sumažėjo, 303 jų sutiko įsileisti Sovietų Rusija. Rusų komitetas pabėgėliams šelpiti buvo pasižadėjęs apmokėti transportaciją ir visas kitas išlaidas, tačiau savo žodžio neįspildė. Todėl Čekoslovakijos darbininkams ir ta našta teko pakelti; transportacija 303 darbininkų jiems kaštavo 100,000 kronų.

Dar ir šiandieną Čekoslovakijoje randasi apie 300 Vokietijos nacių teroro aukų. Seniau jų buvo apie 600. Jūs irgi reikia šelpiti. Na, o tuo tarpu ir pačių Čekoslovakijos darbininkų padėtis yra gana sunki. Nedarbas juos spaudžia. Pavyzdžiui, 1933 metų pabaigoje iš 3,550,286 darbininkų, 778,489 buvo bedarbiai. Valdinasi, bedarbių skaičius siekė apie 22% visų darbininkų.

Nežiūrint viso to, Čekoslovakijos darbininkai savo jėgomis stengėsi išlai-

kyti Vokietijos ir Austrijos pabėgėlius. Bet visi fondai jau beveik tušti. Kad pabėgėliai nepalikyti be pagalbos, tai Čekoslovakijos darbininkai kreipėsi į amerikiečius. Jie prašo Amerikos organizuotų darbininkų prisidėti finansiskai prie pabėgėlių šelpimo. Tuo pačiu laiku jie nurodo, jog Centralinėje Europoje Čekoslovakija yra vienintelė demokratiška šalis, kur žmonių teisės nėra mindžiojamos.

Rio de Janeiro lietuvių žiniai

J Rio de Janeiro lietuvių pagėda vlna, kad būtų įsteigtas laikraščio „L. Aido Br.“ parduomins Rio de Janeiro mieste, redakcija pasirūpino tuo dalyku ir jau kiekvienas čia gyvenantis lietuvis galės nusipirkti „L. Aidą Br.“ ant rua de Catumby nr. 4. Prano Dutkaus „Soveterijoje“. Ir ant Lopi Mem de Sá gatvės kaupo.

Siuvykla Vilnius KAZIMERO ROTKAUSKO

Diplomoto Siaurinėj Amerikoj

Padarome visoki darba be bandimu

Didelis pasitinkimas vilnionių medžiagų vietinių ir užsienių. — Moderniškiausių kirpimų nuredymai

Elegantiškumas ir mados vyrams.

Rua da Mooca Nr. 561 São Paulo.

Villa Zelina

Jau yra reguliarus autobusų susisiekimas su Villa Zelina, išėjimas nuo Seno Mercado prie gatvės 25 de Março. Autobusai reguliariai veiks nuo 6 val. ryto iki 23 val. Autobusai išeina nuo Seno Mercado per Av. Rangel Pestana — rua Piratininga — rua da Mooca — avenida Presidente Wilson iki Praça Villa Zelina iš čia iki São Caetano.

Katna šokiadieniais iki Villa Zelina \$300, sekmadieniais ir šventadieniais \$400. Šiandien pat pasirink sau sklypą pagal seną kainą, kur eina autobusai. Mėnesinis mokėjimas nuo 30\$000 be palūkanų. Informacijos: Raštinėj Praça Antonio Prado, 3 sobr. nuo 2 iki 5 val. Vietos agencijoj — Av. Zelina, 33

KARLOS KORKISCHKO

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsižvelgdamas į sunkų ligų,
nutarė sumažinti kainas už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
anksi: ištraukti dantį be skaus-
mo 5\$000; plomba cidabro
purceleno 8\$000; gryno aukso
danties vainikėlis 4\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla

Paruošia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49,
4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 5 val.
Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukšt. — Salė 512

Buto telefonas: 4-0854

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO**

GILUC

savo menišku darbu da-
ro moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausių užsien-
nės medžiagos papiginta kaina.
Be to, europiečiams daroma
nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Príbuvėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

Rua Silva Pinto 259
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ melams kaštuoja
12\$. Pinigus siųsti įvertintam laiš-
ke adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Rusų Medicinos klasinės
Mokyklos su didele 25 metų pra-
ktika ligoninėse ir klinikose, - pe-
cialiai venerinių, odos ligų, tripe-
rij nauja, š-rį tinkama pagydo lai-
kotarpiu 3-5 savaitėm, sifili- uko-
lai 914 ir tt. Vidujinių, mažakian-
lytės ir kitų ligų.

Priėmamos valandos:
Ant Villa Zelina, gatvė 14-A, na-
mas N. 9 nuo 9 v. l. ryto iki
1 val. p. p.

ir kiekvieną šventadienį
Priėmimo valandos: ant Rua
Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo
8 val. po piet iki 8 val. vak.

Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Bos
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti neken-
ksmingo ir nikotinėse gilzėse, kurių mundstukuose
yra vata ir sunaikina n kotina. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500,
taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interieran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

AIDO-SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAU-
DOS DARBUS

Lietuvių, portugalų, rusų, vo-
kiečių ir kt. kalbomis

Spausdina laikraščius, žurnalus,
knygas, draugijoms įstatus, nario
bilietus, vizitines ir komercines
korteles, atspausdina laiškam po-
pieriui ir vokus, atvirutes, ka-
lendorius, vestuvėms ir baliams
pakvietimus, įvairiems gerinams
rotulus atsišaukimų lapukus ir kt.

Kreipkitės į
**Aido
Spaustuve**

R. da Mooca, 424 - S. PAULO

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidinaime, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

Vaistinė

PASSERINI

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos
pigios. Patarnaujame ir
naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).

Telephone 5-3584,
S. PAULO

**LABORATORIJA
MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS**

(Nugarakaulio smegenų krauja šlapuruo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokeliais ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

**Vaistinė ir kosme-
tikos sandelis**

„MUNICIPAL“

Farmaceuto
Abraamo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įval-
rūs vaistai, vietos ir užsien-
nių, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapeti-
ninga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
el ir Permanente su garan-
tija 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
uikiūras ir veido masažas
Darbas atliekamas greitai ir ge-
rai, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENĖ

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.
Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (lptikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt.
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

(Tęsa iš 2-ro pusl.)

konvojome už Lietuvos liaudies laisvę, vien dėl to turėjome likti politiniais emigrantais...

„Lietuvos politinių emigrantų Sosnovco grupė“.

Mes talpindami šią mūsų draugų laiško ištrauką, nuo savęs kreipiame į P. Amerikos draugus, — padėkimė ba-
daujantiems draugams socialdemokra-
tams politinėje emigracijoje, ištieskime
ir mes savo nors siloną ranką jų var-
vargui palengvinti. Čia nėra prievarta,
o tik gera mūsų valia. Tad parodykime
jai, nors keliais reikais juos susilpdami.

Jų adresas: Heronim Piotrowicz,
ul. Matejki, 9, m. 4. Sosnowico Polonia.

Jaučiamas laiko pagėrėjimas

Ekonominis krizis jau prasilaūžė į
geresnę pusę. Bendras judėjimas prade-
da atgyti. Tą jaučia ir lietuviai. Lietu-
viai biznieriškai džiaugiasi, kad prekyba
pagyčioje, o amatininkai, kurių lietuvių
irgi esama. S. Paulo mieste, irgi paten-
kinti gaudami užsakyti ir neblogai
uždirdami. Pagėrėjus laisvi, lietuviai
griebiasi prie savarankiško užsiėmimo,
kaip prekybos bei amatų dirbtuvėlių
steigimo. Ir šiuo laiku Sao Paulo mies-
te galima priskaičiuoti gerokas skaičius
lietuvių prekybininkų bei amatininkų,
kurie dirba savarankiškai ir neblogai
verčiasi.

Napatenkinti darbininkai

Nors jau darbai visose įmonėse
pasistūnėjo gerokai pirynui, bedarbių
sumažėjo. Lietuviai, kurie stengiasi su-
sirausti šioji tokį darbą, jau susiradosvarsto socialistinės darbuotės klausimus.

Tik uzdarbiai blogi. Nes darbo kainos
kaip buvo numuštos krizio laikais, taip
jos pasiliko tos pačios ir dabar laikai
negeresni. Dirbtuvės ir fabrikai užsaky-
nių turi daug, be abejo, ir pelno nema-
žai. Bet darbininkams algos liko nei-
kiek nepakeltes. Bendras fabrikų darbi-
ninkų uzdarbis yra 8-9 milreisai per
dieną. Ir žmogui su šeimyna su tuo už-
darbiu labai sunku pragyventi. Be to,
maisto produktai nėra atpigę, bet kaiku-
rie dar pabrangę. Darbininkas užlig-
damas dabar tiek, kiek ir krizio laike,
kuomet pragyvenimas buvo pigesnis, la-
bai sunkiai gali verstis.

X. X.

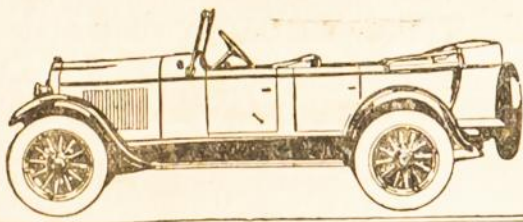
Ar nebus tas pats?

Paskaitęs „Aide“ korespondenciją
apie tūlą patriotą bandeirantininką Ka-
zį Ambrazevičių, prisiminė man vienas
mano pažįstamas iš 1930 metų irgi Ka-
zys Ambrazevičius, kuris išvykojo iš
vienos panelės pinigų ir kaikučių daiktų
ketindamas ją vesti, pabėgo į Urog-
vajų 1930 met. Ir nuo to laiko apie
nieko negirdėjan, tik žinau, kad jis bu-
vo apskustas policijai kaip apgavykas.
Dabar man paskaičius Aido žinutę apie
tą patriotą, kuris grąsina užduoti Ai-
dą, kilo abejonė, ar nebus tik tas pats
Ambrazevičius, kuris 1930 metais išbė-
go Urogvajun.

Buvęs draugas

Urugvajaus lietuvių socialistų vei- kimas

Urugvajaus lietuviai socialistai
veikia sėkmingai. Socialistų tekeja ruo-
šia parengimus, laiko susirinkimus
sirausti šioji tokį darbą, jau susiradosvarsto socialistinės darbuotės klausimus.

Rua Anhangabaū 168-c k. m. p. s. rua da Cantareira S. Paulo

EUŽMIRŠKITE

įsigyti sau profisinalo bei
mėgejo šoferio knygutę
Kreipkitės pas profisitoro
pripažintą

MANOEL GRAGNANO

Siuvykla Marijampolė

Priimame vyriškų rū-
bų užsakyti. Dar-
bas atliekamas pagal
naujausios mados ir
užsakytojo norą. Tu-
rime pasirinkimui me-
medžagų vietinių ir
užsieninių. Kreipkitės
visuomet į mūsų siu-
vyklą nt rua Ta-
quary 24 (priekam-
rua da Mooca)

A. Nizevičius
ir
S. Jucius

Šitas Urugvajaus lietuvių socialistų vei-
kimas džiugina kiekvieną susipratusi
lietuvi. Tik vienas dalykas yra labai
peiktinas, kad tarp pažangių lietuvių y-
ra įvyrvavusi nešvari asmeninė kova,
kuri silpnina visos kolonijos pažangų
lietuvių veikimą. Ypač socialistai to tu-
rėtų vengti ir labiau burti pažangiąją
išėviją į vieną vietą, o ne ją skaldyti
ir silpninti savo jėgas. Socialistų orga-
nas „Naujoji Banga“ turėtų būti paviz-
džiu visai kolonijai, kaip tikras socia-
listinės minties ir kultūros reiškėjas. So-
cialistai būkime solidariūs.

Socialistas.

Vėl nauji lietuvių areštai

Pereitos savaitės pabaigoje kaiku-
riuose S. Paulo miesto rajonuose įvyko
nauji lietuvių areštai ir kratos. Už ką
jie areštujami, nežinia, nes areštuota
buvo ir tokių, kurie jokio supratimo ne-
turi apie politiką. Po kelių dienų areš-
tuoti liko paleisti. Šie areštai įvyko dėl
paduotų skundų policijai iš pėčių mūsų
tautiėčių.

Vis dėl to, nieko sau, galime
„džiugintis“ savų tautiečių niekšingumu.

Apsivedimui

Rimtas, blaivus vyras, 33 metų
amžiaus, turi gerą biznį ir gerai uždir-
bantis, p. ieško apsivedimui panelės. Jei
nori turėti gerą gyvenimą, rašyk ir su
pirmu laišku prisiųskite fotografiją. Visą
laikysiu paslaptį. Adresas:

Jonas P.

Rua João Ventura 25,
Rio de Janeiro.

o paskui girdėti iš kitų, kad „Jeta-
na komunistai“. P. diecai.

P. Lietuvos.

IKI NAUJU METU „L. AIDS. BR.“

Redakcija dėkoja

Aido Redakcija nuoširdžiai dė-
drouni Stasio Gimbutui už suteiktą
laikraščiovi auką 10\$.

Pinigai Lietuvon pasiųsti.

Jurgio Siaurusevičiaus pinigų
vome ir pasiuntėme juos Lietuvon,
žmonai Elžbietai Siaurusevičienai.
Jei norite pasiųsti pinigų lietu-
von savo giminėms, kreipkitės Aido
dakeijon, rua da Mooca, 424. S. Pau-

Siuvykla Birštonas

PETRO VISNIAUSKO

Priima užsakyms vyriškų ir mo-
teriškų rūbų. Darbas geruotuota,
geras ir pigus. Lietuviams dar-
me didelės nuolaidas.
Nepaminirškite įsidėmėti adresą
Rua da Mooca 629
(Mooca)

Lietuviai Biznieriškai

Dėmesio!

Savo klientams turi geriausią dovaną Naujieus Metams,
tai sieniniai kalendoriai ir kartu jūsų reklamu. Tai
skubėkit į „Aido“ spaustuve, ten rasit visokio stiliaus
ir pigiau negu kitur.

TABAKO ISDIRBINIU FABRIKAS 'VERA CRUZ'

Rua da Mooca, 458-460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO

FERREIRA & CIA.

Dėmesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokian-
sios rūšies, cigaretams popieros, ir kitką, kas reikalinga rūkyti jri
KAINOS NEGIRDETAI ŽEMOS

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplom. ta Saratovo universiteto ir buv. prof. Tšinskago asia-
tentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligo-
nius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalbia rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307

(virš Lietuviškos vaistinės José Paulino).

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Priimu visokius vyriškų ir moteriškų rūbų už-
sakyms ir darbą atlieku pagal naujausios mados
modelius (Figurinos).

Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau
nuolaidas. Turiu taipgi ir visokių medžiagų didelį
pasirinkimą vietinių ir užsieninių Dirbtuvės adresa-
Rua Duque de Caxias, 37. Sekmadieciais ir
vak. galima kreiptis - rua dos Italianos 33 (Bom Retir.)